

galanē huyne en gotte
 verwan bromelike mit
 grote stryde. hi was die
 kyg na Julus. Doe dese
 vrome keiser dat roem
 sche rijk regierde. doe
 wart Augustinus geba
 ren. En edel en vrom
 tocomende bestreder
 dgr viande der heigter
 kerke. Als der heretie
 en alre gebreeclicheit
 der kerstene gelouen.
 En een auerclare hoge
Thelagus der kersten
 te leringe. Hi wart ge
 bare inder stat van Ca
gateny in de konincryc
 van Africa. Dijn vader
 hiet Patricius. Dijn
 moder hiet Monica.
 Die vande getnel der
 haelingē ware bloie
 de in tytliker haue.
 en claer schijnende in
 werliker ere. Dat kint
 Augustinus was toe
 mael gracioes en myn
 lich. en die alders had
 de on wittermate lief.
 en wart mit alte grot

forchuldicheit verwa
 ert. en gehalde en gue
 det tierlick opgeuoedt.
 Want syt enichlick en
 wittermate suetelick
 ombeuatte. En want
 dat kint Augustinus
 baue de gemene loep
 der natuerē seer sub
 tyl en aebel was. so sat
 tent die alders ter scho
 len so vroe alst spreke
 kunde datment apelic
 vstien mocht om die li
 tere te leren. En alst
 traich weer ter leringe
 na der hunder maniere
 datme on dan solde slaē
 en dan to dwinge. En
 want hi alte node gesla
 ge was so plach he tot
 god syn troulicht virehe
 te maekē dat hi he in sol
 ker noet te hulpe solde
 come. En als was hy
 deyn hi en bat tot god
 nochtant niet mit goen
 te clemte mynen. dat hi
 he behuede en bescherm
 de. dat he in der schole
 niet geslaege en worde.

LANDES-
 UND STADT-
 BIBLIOTHEK
 DUISSELDORF

ayer god en vhoerde he
dare met in. op dattet he
tot sine archsten niet en
queem. noch tot geenre
onwysheit. En die lude
en oec syn eer sam alders
die lachte dare om. ende
die oec sine druck niet
te hulpe en wolden comen.
En dat kint Augustinus
dat plach mit genuecte
vande ewige leue te hoe
ren dat ons belaeft is. W
mids der oetmodicheit
ons here **Jhu xpi.** die ne
der clam tot onser houer
dien. en wart **Ithant** in
synre tederre kintscheit
in de buick synre lieuer
moder getemperiet
mitten salte der wysheit
xpi. die seer hapende
was inder ouerster got
liker myldicheit.

O ene dach doe de
kint Augustinus seer
sieck was van per se sin
re maecte en grote ber
uende heit leet. doe bat
he mit grote begerten
synre bynenste. In grote
geloue van synre mod'

gionica. dat se he v
der moder der hehger
kerke die helige dope
verwerue wolde. Doe
se dat mit geloengen
remē herte daer se in
baerde die ewige sal
cheit syns vleisches. do
gynck se als om te besor
ge dingē op dat he ver
niet mocht werde in de
doepsel. **N**er do wart
thant beter mit he en
so wart syn doepsel ver
lenget en vtrage. en dat
hynderde syn vad alre
meest. want die noch
niet geloewich en was
noch wederbare in xpo.
In synre **dat vnde cap**
kintscheit hadde he al
te grote genuecte in
den latynsche lytteren.
die die meisters leren
die grammatica hieten.
He gronde inder memo
rien. en he was seer sub
tyl en wittermate scarp
van synne. en seer hoech
lich scheen he in aebelyc
des wael spreken. en
in wyser bescheit der

reden. **D**oe hi een Jon-
gelinck was doer leerde
hi een wijltyts die konst
van grammatica. **D**oe he
in sine seftien den ier
was so toech he veere
vander stat van tagate
cie. om meere konst te
lere. **A**er dat was inde
lantfchap van karnti-
ge. **D**ar he syn kost seer
nieteliche en betemeli-
che van sine vader was
bereit. en dan leerde
he die bucke van wael
spreke. **E**n dan so qua-
he in een boeck dat in
he hielt to herdunge en
nodinge totter phylo-
sophien. en dat bueck
hiet hortencius. **E**n
doe he dat geles had
doe wandelde he sine
moet en inacten syn
beger te al anders. **A**l
so dat he bitterde en
snoede wart alle idel
haep en mit ongeloe-
licken brant syns her-
ten begerde he die on-
sterflicheit der wijs-
heit. **E**n he began toe

2
hant op te staen dat hi
weder mocht liere tot
gade. en met syn tonge
te scherpe dat hi scheen
te wpe mit sine moder-
licken kost. **E**n doe he
alt was achten of negen-
tien ier en syn vader
gestorue die twe ier
voer synre doet geloe-
nich was geweest in
onse heue here ihesum
xpm. vms der gracie
godes. en grote blitich-
syns helige wijsen moni
ca. die he oec mit grote
arbeide xpo de wanch-
tighen man oer siele we-
derbaerde. **D**oe was
Augustinus blitich in
de bucke daer hi nou-
van is gesecht. **A**er
met om syn tonge toe-
scharpe en aebelheit
der sciencie of spra-
ke vande bucke. **A**er
want dat bucke raet
vander onsterflicheit
der wijsheit. **D**oe dat
hi sterclich onsteken
wart en beruende dat
hi die wijsheit mochte

mynne en sueke en ver-
trige. en halde en stanc
like onnuette. **A**der de
mis haechde he alleen
inde buche dat die sue-
te naem Ihu xpi dan-
niet in en was. Want
den suete helige naem
syn toder kinlike her-
te onder synre moder
borste in gedroncken
hadde. en oec dat ghet
wonder was hoechlike
onchielt van doe he
noch synre mod borst
soech. En wat buten
de naem Ihu xpi was
woe seer dattet oech
mit schrift geciert
was en woe warach-
tich dattet was dat en
grees hi altemael niet
en dat en behaechden
he niet volkomelich.
Wand onder suekinge
der schriftueren. v. cap

Ier na sette he
in sine gemode
die helige schrift te on-
der sueke op dat hi se
ge woedaen dat se we-
re. En siet hi sach een

duich dattet houndige
bedect is en verborge
was. noch dattet kinde
te niet ontbloet en
was. **A**der de oetmo-
dige in de voertgange.
en dat bedect was mit
gotlike verborgentheide.
En hi en was also niet
dat hi dan in mocht
gaen noch sine naech-
bure tot sine wege van
synre ongeloue. v. cap

Hier na mel Augustinus ond-
ongeloefinge mensche
die houwerdelich ende
onnuttelich kalde en
in oere monde waren
die stricke des duels
en hadde ontemeliche
menginge gemaect
vande sillabe des nae-
men. als des vaders
en ons heren xpi. ende
ons troesters des heli-
ge geestes. Dese din-
gen en ginge niet van
oeren monde mit ghe-
lyt en getucht oerre-
tonghe. op dat se die
herte die vander wan-

yeu ydel ware bedrie
ge mochte. En seide alle
waerheit en waerheit
van oere loegen en ner
gent en was waerheit.
en voel seide se den Jon
gelinge Augustinus op
dat se he bedriegē moch
ten. En sy en sprake oer
met allem valsche dyn
gen vande genē die die
ewige warheit is. Mer
oer die elementen der
werlt den creatuerē der
waerheit. Also dat Au
gustinus gebracht wart
totter ongeloue. So dat
hi geloueden dat die my
gen schreide als men se
aftoech en oer oer mod
die boeme melckige tra
nen droepē. Der man
icheusch geloue was als
Augustinus na vertelt
doe he dar van verloest
was. Se seide eer die
werlt gemaect was soe
was een volch en hiet
gens tenebrū. dat is
dat volc der duisternis
sen. en dat volch wolde
tegens god stridē. En

doe hadde god anyt dat
se he syn ryck af wyuen
soldē. Dar om voerd he
in dat volch en vmengde
he dar mede. en voert
inder erde en in alle crea
tuere. Dar om seide die
manicheuschē dat een
woekener beter weer dā
een bouman. Want die
bouman stiet god mitter
spaede in syn lyf. en dar
om solden den vruchte
der erde meer eren an
doen dan den menschen
dar se om geschaepē syn.
En oer seide se soe wie
dat yemant een stucke
broets geue dat geen ma
nischeusch en weer. die
weer wert datmē he syn
hoeft affloeye. Want
deen siet gauē die beten
op god als se op dat broet
beten. En als mē he vin
gedē woe se dan deden
als sy broet eten. Soe
antvordē se dat siet dā
w st mit woerde benedi
dē dattet god met wee
en dede. Mer dit becla
get he alle na in synen

biecht boeke tot onse he
ren god mit groten berou
en secht oer **al** daer. **O**
heue here als dine vrin
de dit lese dat ic aldus
geweeft byn. soe sollen
se my belache. mer et
was vmeris war. **H**u
in is te merke. alleen
hedde een mensche al
re mensche natuerlike
doetheit hierde hi dat
niet tot god werts soe
moest he in dwalinge
come. **Wande grote rouw**
sinre goddienstig mod
om syn ongelouch **uy**

Doe dat syn eer
sam goddienti
ge moder hoerde ende
sach doe wart se onspre
kelike seer bedruct. en
schreide alte bitterlike
seer. en voel meer dan
ander moederen oer do
de kinder plege to be
schreien. **E**n alleen had
de sy he mit onsprekel
ker liefde en moderlik
mynen besete. **S**ochtit
want oer moderlike
borst vol gotliker myn

nen was. so en moest
he niet mit oer an oer
re tafele sitte hent
dattet oer god vtoende
dat he weder ter rech
ter geloue solde come.
Doe liet sy he doe wed
tot oer come en by oer
sitten. en doe quam he
gudertierlick weder
by oer. want he hadde
syn moder seer lief.
En in al sine leue moe
uel verdriets dat sy
he andede vinds oer
self of vinds andere
geleerde manne om
synre ongelouchheit
wil. **D**o en gaf hi oer
nre smelick of scharp
of slecht of bitter moet.
En also voel te meer in
merdent oer dat also
edele creatuer also in
merlick vinds ongelou
ue van sinen schepper
verdwaelt was. **E**nde
van dese grote rouwe
synre lieuer moder so
sprict he inden derde
boeke synre biecht tot
onse heer aldus. **O**hee

4
du hebst dyn hant ghe
sant vande hogen ende
hebt my verlost vande
dieper duistermissen.
Doe dyn trou gelouige
dierne mijn lieue mod'
totty schreide voer my.
en voel meer dan and'
moederē die doet oer
kinder na den licham
beschreien. want se sach
den doet mynre sielen.
witten geloue en witten
goest den sy totty had
de. en gy verhoerden
oer gebet. O lieue hee
gy verhoerde se en en
versmadē niet oer tra
ne. want se auerulode
liche vloiede wt oeren
ogen. en die erde naet
maecte in alle steden
oerre bedingē. En gy
verhoerde se want se
sach oer self staende in
oerre holtenre regule.
En al datt tot oer come
de een seer suuer lich
daer schijnende Jonge
linck die vrolich was
en lachte oer vrintelic
an en guetelich sprac

hi oer an. En doe si seer
droeulich was en gepyn
mit grote rouwe. vraig
de oer die Jongelinc
war om dat sy also seer
droeulich weer en dage
hy soe voel tranen storte.
om oer te lere en niet
van oer te lere. Do ant
worde se. Ic beschreie
myns soens Augustijns
verdoemnisse. En die
Jongelinc antworde
oer dat se des seker solde
wese dat Augustynus
oer soen solde wese dan
se meer. En se doe an
mercten so sach se. Augustynus
oere soen by
oer staen. inder seluer
lynien. En o lieue here
war af quam dat an
ders dan dat vgebe
nedide oer by oeren be
dructe herten waren.
O du guede almechtige
god die ene van ons be
sorgest als enen alleen.
En ons alle te gaeder
als ene vgelike bysund.
En dan af wast oer dat
se my dat in sioen vtelde

en ic my vlitichdē oer
dair to te trecke dat se
niet mishapē en solde
dat se noch wese solde
daer ic was. Doe ant
wordē se my thant. *Free*
soen so en is my niet ge
sacht dair he is salstu
wese. *Mer* dair du bist
sal he wese. *En* *O* heer
ic beke dy myn gedach
te also voel als my nu
gehoaget. *En* des en
heb ic oer duc niet ver
swegē dat ic meer be
weget wart inder ant
wordē mynte moder
doe se waecte dan doe
se was in dē visioen en
dat se genē twiuel en
had in dē visioen en so
suel sach datter te sien
was. In welke visioen
den goddiensstige vroue
die blytschap tot oere
tweste vande tegenwor
digen sorchuoldigen
druck voer seget. wel
ke blytschap na soe lan
ger tyt tocomende was.
Want omtrent negen
iarr geduerden myn

dwalinge. *Al* wast de
ic my duc pijnde op a
staen so bleef ich noch
tant altyt inder dinst
termisse mynte dwalin
ge. *En* ic wart swaer
lich te stotē en bewyn
telt mit dwalingen.
Nochtant bleef die
goddiensstige siber aus
sche weduwe lieue he
re alstu te mynen ple
gest also voel te wackē
re. In hapē in schreie.
in suchte in vlitige ge
bede voor my te storte
totty. *En* sy en wart
des niet te trager wat
sien hielt niet op tot
allē stonde oer bedin
ge voer my clagelich
te storte. *En* oer tranē
en bedinge die ginge
totty in dme ansichte
en nochtant lietstu my
wytale en in wytale
in dē dinstermisse. *Wo*
oer se Anubrosius ant
worde en se tweste my

O lieue here liet
na so grauestu
oer noch een and' ant

5
wort des my wael den
het vromde ene deuote
priester die geuoedet
was in dynre kerken
en gesefent in dynen
bucke. Want doe se de
bat dat hi he gemerdi
gen wolde mit my te
spreke. en my mijn dwa
linge misprisen en ber
leede my dat quade en
leren my dat guede.
Want dit plachse al
toes te doen wanneer
dat se yemant vant de
oer docht datter beque
me toe was. Her die
bisschop en woldes niet
doen. en dat bequeem
liche en wijselicken
als ic oec na wael be
uoelde. want hi ant
worde oer dat ic noch
onleerliche weer. wat
ic noch wist opgeblase
weer mit nyheit der
secte der ongeloue. En
dat ic oec cortse oerte
somich mit mynre ques
tien gemoret hed. Als
mijn moder he oec ge
claeghet hadde. mer hi
seide tot oer laet he we

sen. mer allegn bi de
god voer he. Hi sal noch
self al lesende wael um
de wat groter dwalun
ge dattet is en wat sot
heit. En hi vtelde oer
oer doe he self Jonck
was van sijne moder
verleit was enden ma
nichensche gegene. en
oec niet alleen oer boe
ke en las. Her oec de
hi se schreef en he noch
tant na in he self sond
emige dispensacie be
uant woe seer dat die
secte te vhen weer en
dat hi se doe achter liet.
En doe hi oer dese din
ge vertelt had. en mijn
goddienstige mod niet
af en liet. mer bat om
noch alle meer an mit
ouerulodige tranen.
dat he my doch sege en
mit my spreke. So dat
tet he verdroet en ant
worde oer. Sanch hen
ne en weest wael te we
de want het weer on
moeghick dat een soe
sulker tranen verderue
solde. Dat woert plach

se ducht te verhaele als
se en ic te same sprake.
En se seide my oec docht
dattet oer vande hemel
toe wart gesprake. **Van**
sinē lieue gesel dar hi
mede to schole ginc. ix.

Die sprict August
tynus. In dē tide
mynre ionger ioget doe
ic noch ter scholen ginch
in der stat dar ic geba
re was. Soe naem ick
enē geselle tot mynen
lieue vrient. en in der
geselschap des studie
rens den ic alte seer lief
hadde. mynē eue alder
mede bloeiende in der
bloemē der weget. Wi
ware kinder wi ginge
te saemē to scholen. wy
speelde te saemē. Mer
ten was geen vrient
schap als warachtige
vrientschap. Want o
heet ten is geen warach
tige vrientschap du en
voegest se te saemē an
hangende an di onder
malcanderē mit goetli
ker mynne. in onsen
herte gestort vruide

den helige geest die
ons gegeue is. **Noch**
tant was **my** de vrient
schap seer suet en my
ware te saemē gedwo
gen mitter vuericheit
der gelijcker studien
ge en onderling myn
licheit. En siet heer
du hebste de mensche
myne vrient mynen
geselle van my outna
me en totti gehaelt
van dese leue doe he
nauwe een iaer ver
uullet hadde in myn
re vrientschappē. die
my suet was bauen
alle sueticheit myns
leuens die ic doe had.
O mit wo grote rou
we was myn hert doe
verduijstert. wāt wat
dat ic sach was my
die doet. Dat vader
like lantschap was
my een pyne. myns
vader huis was my
een wonderlike onsa
licheit. En wat dat
ic mit hē te gebruke
plach dat wart my
bute hē in alte groter

onsaliger buterheit
gekiert. **E**n myn ogen
begerde mynē geselle
alre wegen. mer ic en
vants uer gent en hy
en wart he niet gege
uen. **N**och want en had
ic genē hape he weder
te crigen. mer alleen
was ic droevich ende
schreide om he. **I**c was
onsalich want ic had
myn blytchap blare.

Vander onnutter vrent

O **H**sa scap. **x** **c**
lich was ick en
onsalich is eens vighel
gemoede dat geboude
is mit vrient schappe
der sterflicheit ende
mit vganctlike dinge.
want alst blare wort
so wort dat herte ge
stoert. **E**n dan gevoelt
men woe onsalich dat
men was eer dat niet
verloer. **S**iet myn
heer myn god siet va
bynen mynē haep die
my reutichst van al
sulker affexien die
niet puer noch oeck

met gothike en syn.
En sijt schickende die
ogen des herte in dy
en totty. en witterste
mynre voete vanden
strick. **W**ael sprueck
dair een van synen
vrient. **D**in diu aie
mee. **D**ie helst van my
re siele. want ic voel
de dat syn siel en die
myn een geweest wa
re in twee lichamen.
Dair om was my dat
verueerlich. want ick
mer half leue en voel
de. **O** sotte hiefde en
grote onfrincheit niet
te kunne de mensche
menscheit hief hebbe.
O dwase mensche on
matehich menschehke
dinge liden. woda
nich ic doe was. **D**auid

guder vrentscap. **xj**

O **H**eer wosalich
is he die di my
niet en sine vrient in
dy mynet. en sine vi
ant om dine wil my
niet. **D**ie self en ver
heest genē genyude

vrient. welke alle syn
vriende in dij gemynt
syn. en niet verlate en
mocht werde. **Ou** die
dare bist onse god die
gemaect hebt hemel
en erde en vermilt se.
want die vervullende
hebstu se gemaect. **Di**
heer en vliest niemant
dan die dy achterlaet.
en die dy laet die greet
van dy den guder tiere
heer totte toringe heer
Want soe werwert
dat oer die siel des men
sche kiert anders dan
totty. so wort se gekiert
tot druck tot rouwe en
bitterheit en dare an
geuestet. **Want** wort
se gekiert tot dese scho
nen dinge die bute dy
en bute he self syn. die
oec bute dy niet wese
en moege. die opgnen
en ondergnen. en op
gaende schme se bego
nen te wese en wassen
en werde volbracht.
En als se volmaect syn
soe begynen se alt toe

werde. **En** so vergaen
en werde se oec niet al
mer alte gaeder vigne
se. **Dare** om dan als se
opgnen soe tyde se tot
ten weese en als se mee
snellich wassen dan se
syn. **Also** voel te meer
haeste se dat se niet en
syn. **Aruch** is die syn
ne des vleisches en da
om want die syne des
vleisches is een gemie
ge mach se hebbe totte
dare se toe gemaect is
en anders uergent.
Al hielt se oec alle ver
geuelike dinge vande
temelike eynde. **O** god
in dine woerde werde
alle dinge geschaepen
en dare hoeren se van
dare tot hier toe. **En**
wilt niet ydel wesen
mijn siel en vdoemen
of verharde inde ore
dijns herte vinds de
geruisch dijner ydelh.
Hoert nu **O** mijn siel
dat self woert godes
wept totty. dattu we
der tiere salst tot hem.

Want al darr is die
onuer stoerlike stede
der ruste. darr en wort
die myne niet gelate.
des sij self niet en laet.
Siet nu gaen dese din
gen en wech ander din
ge come an. en in allen
oere deele soe te saeme
steet die crancke men
ichuoldicheit. **H**er
dat woert godes seget.
siet gae icks oech ye
mant af. **M**ijn siel
vestiget al darr dyn wo
ninge in en beuelet al
darr weder allet dattu
van darr hebst. **D**ie do
ch vmoit bist van dese
onwarachtige dingen.
benele der waerheit
alle dat vander waer
heit is. en du en salst
niet met vliessen en
dine veruulde dingē
sollen weder bloeiende
werde. **E**n dyn qualē
sollē genesē. en dyn v
uloiede dingē sollē we
der vmaect werden.
en vniēt. en sollē tsaē
mē an di geknupt wer

den. **E**n en solle di niet
affetten daer se neder
clymen. mer solle mittij
staen. en bliue altoes
mittij staende en bliuen
de by god. **M**ijn siel
warr om vkiert volges
tu dme vleisch. want
dat vleisch solde alle be
keert dy te mael volge.
wat doetstu vmidt den
vleisch. woelstu dat is
al in enē deel. en bekēs
tu die vol heelheit niet
wes alle dese deele sijn.
en hebstu darr nochtāt
genuchte in. **I**st oec
saēke dat di die licha
mē behaegē soe laeft
darr god wt en weder
kiert die myne in oere
schepper. **O**p dattu god
inden behaegē niet en
vertoernste noch en wif
haegest. **I**st saēke dattu
die siele behaegē soe solle
se oec in god gemynt w
de. **W**ant se sijn wandel
barr. mer in god genes
tet. en also werde se ghe
stediget. **A**nders solden
sij gaen en vgaen. **D**arr

om solle se in hē gemyt
werde. en alle die du
mynde die treet tot hē
en segt. **Dese onse sue**
ten god solle wij myne
want alle dese dingen
heuet he gemact. 102
dat hi leerde konst va
rectorica tot karnegie 11

Iden iaren bleef **Au**
gustinus tot **kartha**
gien en leerde al dā
die konst van **Rectori**
ca. en al dā schreef
hi oec die subtile bucke
die hi ete **Depulchro**
apta. tot **Iheru** den
meister vander stat va
fome. die die konst va
Rectorica leerde. En
den en kenden he noch
tant niet van amsicht.
mer he mynde hē noch
tant wtte clare geruch
te sijne leringe. En
doe he die bucke schreef
doe was he alt sesentwi
tich iar. Doe he noch
was benede sine twi
tich iare en hē doe so
much alte subtile bu
cke noer quamē die die

grote meester **Aristo**
telus gemact had die
vstont he alleen by hē
self. En als he die ver
spraeck mitten groten
kunstelken meisters
En dā schoen exem
pele opbrachte soe en
mochte sij hē niet ant
worde dā op dā dē
he by hē self dā op
alleen vstnen had. wat
sij hē niet geleert en
hadde. En oec niet al
leen dā af niet spre
ke en kunde. mer oec
niet en vstonden. En
oec voert alle kunste
like bucke die men
van vryen kunste hiet.
en wat datmē leert
van kunste der sprake
en des onderscheits
van metinge der fi
guere. of van musica.
of die numeris. dat
las hi alle en ver stont
al by hē self sonder e
nich anwisinge enich
mensche. en sonder
grote arbeit. En doe
he was tusschen 11 en

8^e
xx iare alt. Do qua
op een tyt tot kartha
gien een bisschop der
manichensche die faus
tus hiet. en was een ge
strick des duuels die
voel lude verleide en
bestricte. Dat gerucht
vande bisschop quam
tot Augustyno wo dat
tet een alte wise man
weer vol eer sauer hos
ten. En want Augustij
nus voel der philosophie
gelese hadde en wael
in sijne memorie ont
hielt. En alle die gene
die tot he quame sine
subtilen questien niet
antworde en mochten.
Soe laefde sij hem den
voer seide Faustum toe
brengē. en Augustynus
hedde oec te mael gern
gehad. Want alle die
negen iaer lanc sijne
dwalinge so had he al
toes na he verlanget.
En doe he tot om come
was soe onderuant Au
gustynus dattet een ge
nuechlick man was na

suede woerden. En hy
behaethde he wal. mer
het vdroet Augustinus
dat he niet mit he mit
apenbar disputeren
en wolde dan ment hou
de auer al. Mer noch
tant in tegenwor dich
somich sijne geselliker
vriende soe onder socht
Augustynus dese Faus
tu. en onderuant dat
om noel ontbraeck van
vrien konste. En woe
veer datte Augustynus
baue ginch dat was ge
noech apenbar. Soe
dattet wael scheen dat
he niemant gelijk en
was. in alle vrien konf
ten en in alre scharpheit
des synes. En dat hy
god dan doe niet danc
bar van en was. dan
duet he syn biecht af
mit grote berouwe. in
de vierde boeke sijne
biecht. Daer he aldus
af secht. O suete heer
wat baetent my doe ic
noch benede mynen xx
iare was. en my doe ten

ten hande quame alle
Aristotelus boeke. die
mijn meester van kar-
tagien die groet en ge-
leert was niet en vstont.
en oec ander noch meer
grote geleerde meesters
die ic alleen al las en
vstont se. En o lieue he
wat mochte my baete
dat my doch hinderlic
ke was. Want icti my
ne god die wonderlick
en onbegripelick bist.
vermodē begrepen te
werdē inde xpredien
mēte vanden bueken.
en ic vltichde my dat
ic di begripē mochte.
Als recht oft u onder-
worpen hedst geweest
eniger schoenheit als
in enē lichām. mer dij
schoenheit en groeth
bistu seluē. Want o
lieue here dat was
dwaesheit dat ic van
dy dacht en geen waar-
heit en die gebreeclich
onser onsalicheit ende
niet die vasticheit din
te eniger salicheit.

Vanttu lieue heer
hadst ons gebadē en
het geschiedē oec also
in my. dat die erde sol
baerē distel en doerne
en dat ic mit arbeide
solde comē tot mynen
brode. En wat mocht
tet my baetē dat ic al-
le bueke vande vrien-
konste en so wat dat
my voer quam te lese.
alleen by my self ver-
stont. doe ic noch een
schulck knecht was
vol quader begerten.
Ic verblidē my inden
buke en ic en wost
niet ween dattet was
dat daer waer en sek-
m was. want ic hadde
den rugge tottē lichte
gekiert. Ja tottē genē
die dat ansicht ver-
lichtē. en alle ander
konste leerde ic son-
der arbeit en sonder men-
schelike anwysinge.
Vand opblaseicheit
O heer der conste
mijn god du xij
metes dat die scharp

hat des vstants en ver
 nemelicheit des synes
 dyn gaue is. **M**er ick
 en dede di datt af geē
 offerhande datt om so
 wast my meer hinder
 lick. **W**ant ic my pijn
 de also gu de deel mijn
 re substantie in mynre
 eighenre macht te heb
 ben. en in mynre eighen
 re startheit. die ic niet
 totty en bewaerden.
Mer ic toech sonder
 di van dy in een veer
 kōnincryck. datt ick
 die guede auerbracht
 mit enē ouremen wy
 ue der quader beger
 licheide. **E**n wat soe
 mocht my dat guede
 dinc dan baete als
 ic niet walen gebruc
 ten. **E**n ic en wost oec
 niet dat die kōnst al
 so swaer te vstnen was
 dan als ic mitte meis
 tere datt van spraec.
 en sijn dan niet en ver
 stonde. en so wie van
 hē my dan wist volch
 den en vstondet die

scheen die meeste ond
 hē te wese. **M**er wat
 baete my dat doe ic dy
 mynen heer mynē god
 vermode te wesen een
 ongemete clare licha
 en ic vmoden my toe
 wesen een stuck vande
 licham. mer dat was
 een alte grote vkiert
 heit. **W**at baete my
 doe myn grote subtyl
 heit der syne die seer
 wacker in my waren.
 dat ic also voel swaer
 re bucke ontbant sond
 menschelike leringe.
Doe ic noch onnutte in
 der menscheiker leri
 ge dijne guder tere
 heit was bleue vblint.
En **O** here wat moch
 tet mine trage hindere
 dat se also voel trager
 syne hadde. als se doch
 van dy niet en gingen.
 op dat se inde nyf der
 hegher kerke alsoe
 voel sekerre mochten
 vercrige oer plumen
 en die voegelen der
 goetiker mynen opuo

dē mocht in gotliker
gelooue. **O** here onse
god onder die deckens
se onse vloegēle solle
wi hape beschermt on
en draegē onse. **E**nde
du sueto heer salst ons
draegē tot onse alder
dom. wanttu bist onse
starckheit als wi vandi
gekiert syn. soe syn wi
verkiert. **O**ch lieue he
wij kiere weder totty
op dat wi niet vkiert
en omgekiert en wer
de. **W**ant onse war
achtige guet dattu self
bist dat leeft altoes
by dy. **D**oe he to come
toech om te lere. **xij**

Hier dacht **Au**
gustinus toe
fomen te vaere om
dat hi dan het mocht
lere dan tot kartagie.
En doe hi derwerts
toech so volgdē he syn
goddienstige moder
na mit alte ontfarme
like bittere tranē tot
ter zee toe. **E**n se hielt
hē sterckelich vol mod

liker mynne. en sie
bat hē seer dat he die
reise weder riepe. of
dat se mit hē vaeren
mocht. **E**n hi was oer
gudertiere en vrien
delich mit woerden
als hi altoes plach en
sat se to vrede mit my
liker troestinge ende
seide dat he noch niet
reisen en wolde. **A**er
hi toech al hemelich
hennē dat des syn gu
dertiere moder niet
en wofte en en hielt
oer niet dat hi oer ge
laest hadde. **A**er dat
beclaegē he na mit
alte grote rouwe mit
wiste boeck synre biecht
en secht. **O** heer war
om dat ic doe van dan
derwerts toech dat
wofstu doe wael mer
my noch mynne moder
en ver to enstu des niet.
Die my alte bitterlike
beschreide doe ic hen
uen getagē was. want
se was my na genolgt
by totter zee to. **E**n

se hielt my stercliche
mit groter moderlik
mynen. enter dat se me
de mocht vaere of dat
ic die reise wederrope
wolde. **A**er ic wiste
my dat ic de vrient de
ic by my hedde niet en
mocht late ter tijt toe
dat die wynt weer ge
lege. en wi dan te sae
me vaere solde. **E**n ic
loech mynre moder
en alsulker guder mo
der. **A**er o lieue here
dat hebt gy my oeck
ontfarmelic vergeue.
En gy bewaerde my
oec guder tierlicken
vande wateren die vol
ware onsaliger muls
se. al totte waeteren der
gracie toe. **E**n als ic
dan in gereinicht weer
dat dan die aueruloe
dige vloedē der moder
liker oge gedroeghet
mochten werde. mit
welke vloeden dat se
dagehy die erde ond
oere ansicht nat ma

kede voer myn salich
te verwerue. **A**er doe
syt noch weder spracet.
en se alte noede sond
my weder om thuis
gegaen hedde. so mocht
ic se nauwelick daer
toe brenge dat se ind
stat die den schepet
naeste was. dair ste
Appriatus memorie
was de nacht bleef.
Aer inder nacht toech
ic al hemelicken van
dair. mer se bleef dair
doe biddende en schre
ende. **A**er o he myn
god wat hat se doe va
dy voer my mit alte
boel trane. dat dattuut
niet henge en soldest
dat ic auer die zee me
re. **A**er du **O** suete
here du bist hoge ru
dende. en gi vhoerde
die meynunge en an
dacht oes herte en oer
gebedes. **E**n en achtet
niet te doen dat se dy
doe hat. op dattu my
verleents dat se altoes

bat en begerden voer
my. En siet die wynt
weede en veruulde on
se siele. en dat seuer on
toech van onsen oge en
daer. se des morgens
op quam om my te sien.
En se wart seer gemoi
et van groten druck.
en se veruulde. **O** hee
dijn ore mit suchte en
mit claeghe. En du na
mest my mit myne be
gerlicheide om die van
my te nemē en te emde.
En du pyngest en cas
tiefst in myne moder
oer natuerlike beger
te na de vleisch mitter
begerlicheide en recht
uirdiger geiselen des
wouwen. Want se my
den alte seer myn tege
wordicheit na moder
liker maniere. Ja alte
voel meer dan ander
moedere. En sy en wo
st niet wat dattu oer
blyt schappe doen wolst
in myne afwese. En
dau om schreide die

gudertiere goddiensli
ge moder alte ontfer
melick. En inde crans
singē wart in oer be
rispet die achter late
nisse onser iuster mod
Eua. so dat se dat mit
rouwe socht. dat se mit
suchte en mit rouwe
gewonne had. **N**och
tant na deen dat se
myn bedriechnisse en
ongenade besculdicht
had voer dy. so kuerde
se weder tot oerre ge
woenlicheit voer my
mit moderliker trou
wen te bidde. **Wohito**
rome sieck wart. xv.

En doe ic toech
te rome. En
doe ic te rome come
was so wart ic dan
begrepe mitter geise
len alte swaerre licha
licker siecten. En ick
gynck totter helle en
ic droech alle mijne
quade werke mit my
die ic gedaen had in
my en in andere men

schen. en die Zaeghe ver
 swaerde noch herde
 soer. en ic ginch en v
 ginch. **M**er **O** lieue
 here hed ic doe gegae
 van hier. waar solde
 ic anders gegae heb
 ben dan in dat ewige
 vuer en inde tormen
 ten der hellē. die ind'
 waerheit na dynre
 ordenancie wer dich
 ware minre werke.
Mer des en wost mijn
 guder tierē mod' niet.
 mer nochtant bat se
 vltelick voer my die
 van my was. **M**er du
O alre lieffte here wa
 rest altoes tegenwor
 dich by oer soe waer
 dat se oer was en ont
 fermdē oerre en ver
 hoerde se. **O**p dat se
 vercrigē mocht gesot
 heit mijns lichaems.
 doe ic noch ongesont
 was in mynē onwitt
 gen hertē. **O** suete he
 re du onthielts my twe

werf en en liets my
 niet sterue. **W**ant hed
 de dat herte mynre mo
 der mitter wondē ver
 sericht geworden. soe
 en heddet nimmer meer
 moegē genesē. **W**at
 ic en machs niet ghe
 noech wtsprekē mit
 woe voel moderliker
 mynen dat se tot my
 was gekiert. **E**n mit
 woe voel meerre sorch
 uoldicheit dat se my
 indē geest wan dan
 se my indē licham ge
 wonnē had. **D**ar om
 en sie ic niet woe dat
 tot herte vmer hed
 mogē genesē hed die
 doet. **I**n sulke die byn
 nenste oer moderlike
 borst doerslaegē. **E**n
O lief here waer solde
 wese oer menichuol
 dige gebede. altoes ste
 delike sonder ophal
 den totty gestort an
 ders dan by dij. **O**ste
 woe soldestu suete he

god alre barmhertich
ste vader **h**ismaen moe
ge dat noetmodichde
te wreue herte eenre
oetmodiger soberre
kuischer weduwe die
stedelike oer almisse
gaf en diende dinen
heilige. **E**n oer sonder
ontbluue enichs dage
tweverf oer offerhan
de bracht tot dine al
tair des auents en des
morgens. **E**n op dat
se di mocht hoeren in
dine sermone. en du
se verhoerde in oeren
gebede. **E**n **O** suete
here woe soldestu des
wijfs tranen **h**ismaen
van wes grane se was
dat se soe daen was.
En se doch mit oeren
tranen niet van dy en
begerde siluere noch
golt noch enich tijthick
guet. **M**er se begerde
die salicheit der siele
oers soens. **G**ude **ihu**
soldstu dese moge ver

druue van dinre hulpe
geens syns en dedestu
dat lieue here. mer v
mers waerstu altoes.
by oer en verhoerdes
oer. **M**er inder tijt die
du dat voersien hadste
te doen in dinre ewig
ordenancie. **E**n dat
was oer alte veer van
dy dattu se bedriegen
soldest in dine visioen
en in dine antworde
der ic thant een deel
vertelt heb. **D**ie se al
mit getrouwer geloe
uiger borst onthielt.
En plach se dy suete
here in oere gebede.
recht als een hantuest
te toene en te vermae
ne. **O** du **O** hee maet
ten my weder gesont
den soen dinre dierne
vander swaerre siecke
des lichaams. **O**p dat
tot meer een noer tei
ke dattu een beter sa
licheit mochtet geue
der siele. **M**er **O** hee

also voel te ongenese-
ker was want ic my sel-
ue geen sunder en reke-
den te wese. En anders
war schrijft he in den
selue boeke. Hi hadde
gemeynt dat een and-
natuer in he hedde ge-
weest die die sonde be-
dreef en hi daer geen
scholt an en hedde. **nu**
he vander siecheit we-
der genas. xviij capittel

Doe Augustinus
vander siecheit
genesen was soe bleef
he noch een wyle in der
ongeloue. Hi was also
subtyl dat he niet meer
en kunde togenemen
inde dingē die he noer
hadde. en settent op in
he selue dat hi te vrede
wese woldē hē hi wat
sekers beuonde. En hē
ducht dat die philozo-
phē wijser warē dan
ander philozophē die
seggen datmē van alle
dingē sal twiuelen. en
die seggē datmen niet
waers handē mensche

en mocht vncmē. die
dair hietē Achademitē.
En der vmode Augusti-
nus datmē die dingē
niet beschermē en mocht
die die Achademitē in
der heliger schrijft be-
grepe. En syn meynin-
ge en was anders niet
in synre dwalinge dan
dat he die hoechste
warheit onderuinde
mocht. **a**der dat en de-
de he niet als hi solde.
mer hi woldet mit syn-
re ydelre philosophen
doen en mit sinē enge-
nen vstande. **als** hi oec
dat namaels oetmode-
lick heliet in sinē brieft
boeck seggende. Ic wol-
de dat mit opdringen
der philozophē begri-
pē. dat dat goddienst-
ge herte mit vhaicheit
des geloue en goetiker
vroetheit pynet te be-
gripen. En dair na stu-
dierde he in die konst
Rhetorica. en wart
doe also grote philozo-
phus en recthoer soe

dat he grote meisters
maecten van sinen dis
cipulē. En dan he woe
den vergaderde he by
hē voel clerke om konst
ten van hē te lere. en
oec ware die mensche
geru by hē om syn eer
sam guder tierenheit.
wo he to meylaen toech

Hier *xvii capittel*
na begerden
die van meylaen ene
grote clerck van *rectho
ritu* vande ppheet va
rome. Doe begerden
die vacht van *August
tymus* dat hi der werts
trecke wolde want hi
een hoge wal geproeft
meister was in allen
natuerlike konsten.
Dat hi guder tierlike
dede en quam totten
heilige bisschop *Ambro
sius* toe meylaen dat
een waarachtich oeffe
ner godes was. En hi
ontfiene *Augustynus*
vaderlick. en mynde
syn pelgrimaedse te
melick en suetelick.

En *Augustynus* be
gan *Ambrosius* oec te
mynen. mer niet noch
tant als ene leertede
warheit. mer als ene
wael geleerden man.
En seer uerstelick
plach he na hē te hoere
als hi onder de volck
dispentierde. Mer
oec niet mit al sulker
meyminge als hi solde.
mer om te onderwin
de of he yet segge wol
de dat sine gerucht
beteemde. Of wer hi
myn of meer vloie
de in sine rede dan dē
lof syus prysen was.
Want *Ambrosius* was
geacht voer ene vroe
den prediker der war
heit. En *Augustynus*
die hoerde gerne pre
dickē en had genuecht
in die sueticheit sinte
woerde. en oec meer
re genuichte dan hij
had inde voerseiden
Faustū de bisschop van
den ongeloeinge *Ma
nichēen*. Mer dat

warachtige heil en
was noch niet mit Augu-
stino. want die pphe
te sprict inde psalme
Dat heil is vere vande
sunderen. mer nochtat
soe genaecte he allen
telē totter salicheit al
en was hyg niet. Ende
hi had gehoert woe
die heilige bisscop Am-
brosius somige boeke
hed exponiert vande
manicheusche. En he
naemt op in sine syne
of hi enich syns mit
warachtiger leer ver
wijnē mocht die onge
loue der manicheen.
He vermoede mochte
hi een geestelike sub
stancie betrychte dat
dan al die lichamelike
dinge van sine gemoe
de soldē ontboudē wer
de. Want die manichee
haddē oere geloue ind'
tymeringe en makin
ge deser werlt en in
alle lichamelike dingē.
Want qachina be

dint in duitſcher tne
lē d'tymeringe. dan
om hietē se Manichee.
Der Augustynus en
konde die geestelike
substancie niet begri
pen. dan om dacht he
na der Achademuten
manier in alle dingē
te twiuelē. Also dat hi
die voerſechde sette d'
manicheuscher mit al
len niet en liet tot dat
he wat sekers beuonde
daer he sine to kier toe
mocht maekē. wo dat
hē syn mod' volgde xviij

Hier na volgden
hē syn goddiens
tige moder na auer die
zee hent to wme en na
wme hent toe mey lae.
Want he deuotelic af
behet Int feste boeck
synre biecht seggende.
O myn god myn hape
van mynre loget. want
wanstu by my. en wa
gincstu van my. Ende
hadstu my niet gema
ket en onderſcheidē

vande vieruotige die
ren en vande voegele
des hemels. **A**der du
hadst my vmer's wij
ser gemaect suete he
mer ic wanderden
doer die duisternisse
en socht dy al buten
my. en ic en vant dy
niet de god dignus her
ten. **E**n ic quam mit
diepe der zee. en ick
mishaecte dat wan
te vnde datter seker
en guet is. **A**e hants
quam myn mod tot
my die seer sterc was
inder goddiensfuer
guder tierenheit. **D**ie
my na volghden auer
die erde en auer dat
droege lant en auer
die zee. **W**ant se was
seker van dy sichee in
alle perikel. want se
plach die wise siche plu
de te troeste die noch
tant ander lide plege
te troeste ind onstuer
heit der zee. en se pla
ch he te beloue dat se
mit sicheit solden

auertome te lande.
Want o lieue heer
dat hadstu oer ghe
toent in dine visioe.
En doe se tot my co
me was. soe vant se
my in swaerre bresen
in dat onder sueken
der waerheit. **E**n do
ict oer seide dat ick
geen ganchens en
weer. noch dat ic oec
noch geen gewaer
kersten en weer. soe
sprang oer siel van
vroude in oere licha
Om dat se thant ver
seker was in enen
deel van myne sacheit.
Daer se my qu
de **I**hu in beschreide
als ene dode mer die
te verwecken weer.
En sy wt droech my
mutter bare oers her
ten en oerre gedach
te. **O**p dattu totten
soender weduwe sol
des sege. **J**ongelinc
ic sege di stant op
en he dan leuendich
worde en begonde

te wandere en te spre
ken. en du he dan we
der geueft sijne mo
der. En se was des se
ker. O suete hee dat
tu oer dat altemael
solt geue dair se da
gelix om schreide en
bat. Want ick noch
al der waerheit niet
vercrege en was mer
vander valscheit v
loest. Want o heer
du haddest oer dat
allet gelaest. en se
antwor den my alte
my nlich mit vollen
betrouwe. Dat se in
xpo geloefde dat se
niet van dese leuen
scheiden en solde se
en sege my ene geloe
uigen kerstene man.
Her o fonteyn alre
barinherticheit di
gaf se vrich gebet
mit tranen die auer
uloedich ware. Op
dattu haeste wolste
in oer hulpe en ver
lichte mijn duister
nisse. En dat ic vli

teliche te kerke mocht
gaen en vhangen mocht
werde inden woerde
Ambrosius totter fon
tene des springende
waeters in dat ewige
leue. Se mynden den
man als ene engel go
des. want se bekende
dat ic vmits he daer
en by me dat se van
my geweest was tot
sulke waggelike twi
uel gecome was. En
vmat oer oer dat v
mits he oer volcome
gesontheit noch ver
crege solde. dair om
so had se he soe seer
lief om my nre salich.
En die eersame bis
schop die mynden se
oer weder om want
oer wandernge alte
eersam was en god
dienstich en alte gees
telich. En so vuerich
van geest en dat se
alsde stedelich inder
kerke was. Doe dat
he oer als he my sach
in der predicatie syn

stème plach te vlyessen.
En seide my oec dat hye
hē mit my verblide dat
ic al sulke guden moder
hadde. mer hi en wiste
niet wat sden se an my
hadde. En men seget
dat sē Ambrosius gru
welden voer die subtile
kunstelicheit Augusti
ni. En had in enen ge
dicht gemaect dat hi
van sōunge kinderen
inder p̄fessie liet sin
gen. dat gedicht hielt
aldus in. Dat hē god
onder smē volc behue
de wolde voer die sub
tyl logiken van Augus
tin. Van smē gesellen
en eerliche discipulē. xij
N Ware an scap
gustini genolgt
twe sonderlinge getrou
we gesellē wt Africa
tot meylāen. Als Alu
pius en Rebridus. A
lupius die was in tter
stat van tagatenusi. dā
Augustinus wt geba
re was. Dese Alupius
quam op een tijt tot

Augustinus daer he
inder schole sat by sy
nen clerke en bewees
hē grote haeffcheit en
eerwerdicheit en grue
te onvrntelick. Ende
Augustinus ont fien
gen mit groter eer sa
heit en mynliker gu
der tiereicheit. en syn
siel wart vander tijt
an Augustinus ghe
kumpt en voer al syn
leefdaege. en he wart
syn discipel en namaes
een werdich bisschop
en een groet dispen
tiere der waarheit.
En Augustinus myn
de Alupiu alte seer.
wāttet een guet haef
sche doegentlick Jon
geluck was. En all
was Augustinus in
dwalinge onbekenlic
geualle. hi was noch
tant seer mynlich en
gudertiere. en hi en
wolde geen ondoech
delike discipulē heb
bē. En hi en wold oec
smē discipulen geen

konst leere daer se ye
 mant mede derre moch
 ten. **A**er hi leerde he
 wael kunst dat sy om
 huede mochte dat se
 van niemant bedrage
 en worde. **E**n nye syn
 dage en becomerden
 hi he mitter kunst die
 die zwarte kunst hie
 tet. **O**fte oec mit wiche
 len die doe alte voel wa.
Het gemiel inder tyt
 sijne dwalinge dat he
 mit sine geselle in een
 speel was. en soe wie
 dat speel wonne den
 solde men croene. **D**an
 was oec een wichele
 mede die sach dat **Au**
gustinus te mael een
 aebel Jongelinc was
 en seide tot he. **W**at wil
 di my geue dat ic u hel
 pe dat gy die croen cri
 get. **A**er **Augustinus**
 was onwert totten wi
 cheler en antworde he.
Niet een mugge en ge
 ue ic u al weer die croe
 van onuer genchken
 golde. **H**er god v hengt

dent nochtant dat **Au**
gustinus die croen opt
 hoeft kreech en dat se
 he gegeue wart van e
 nen grote meester die
 daer mede hy was. **R**e
bridius achter liet syn
 vader hick erue huus en
 hof en syn moder en
 quam oec en woende
 mit **Augustinu**. **D**ese
 was oec een warachtich
 onder sucker des salige
 leuens. **D**ese twe ware
 tsaeme mit. **Augustinu**.
Alupius en **R**ebridius.
 en se ware hongerich
 nader warheit. en se
 ware verwachtte dat
 he god spise geue solde
 in bequemer tyt en se
 gaue he tot onder sue
 kinge der waerheit.
Op een tyt doe **Ambro**
sius mit **Augustinus**
 sprack so vermaende
 hi he een woert dat hi
 gerne te seggen plach.
En dat was dit dat me
 mant he selue alte wal
 en solde gelooue. mer
 he solde sine met alle

wat mede an enen an
dere setten. dat hi oec
dede. en dair lusterde
hi oec na. En die dwa
linge ginch allentle
van sine herte. En hy
las nu sönige platons
boeke die van grietsche
taele in latynscher tae
len gesat ware. Dair
men in leert dattet
woert godes inden be
gynne hy gade was. en
voert alst in Johanes
ewangelio begrepe is.
Mer dattet woert is
vleisch geworden en he
uet in ons gewoent. di
en is al daer niet in ge
schreue. Die boeke hal
den oec dat die sden
mede ewe ewich is mit
te vader. en dat hy ba
ue alle tijden oech on
wandelbaar blyft. En
dat die sielen van synre
volheit ontfangen dat
se salich syn. En dat se
vander deellasticheit
der wijsheit in oer self
bluende oec vermyet
werde dat se oec wijs

syn. Mer dat die sel
ue enige soen in dyt
voer onse sonde gestor
ue is. des en halde die
bueke niet. En doe
Augustynus die pla
toensche boeke gelesē
hadde. dair wart he
in vmaent die onlich
amlihe waerheit toe
sueke. En die onsenli
he dingē merctē hy v
mits die dingē die ge
maect syn inde vsta
de en begreep se. En
doe begreep hi alte be
gerlich den eerwerdi
gē synne des heiligen
geestes. En voer al de
andere de apostel pau
welū. En doe vngē
die questien in hē. in
welke hē gedocht had
de dat die texte des
sermoens twindracht
hadde mitte getuge
der wytte en der sphe
ten Woe dat hi toech
tot simpliaen. xxij. cap.
En de god sande
hē in sine herte
dat he trecke solde tot

Simplicianus den alre
getrouste knecht xpi.
in welke luchtende was
die gotlike gracie. De
se was alt en had lan
ge in guder vhticheit
een guet heich leue
geleit. En Augustin
docht oer dat he in
voel dinge geleert
en wael besocht was.
en dat was warachte
lick alsoe. En da om
toech hi tot al sulken
man om tontfangen
die gracie des bisscop
Ambrosius den hij va
derlick mynde als sy
nen leue vader. En
doe Augustinus tot
Simplicianus gecome
was. soe vtelde hi he
sinen staet van sinen
leue. en den omloop
vande negen iare sinre
dwalinge. En seide
he oer woe dat hi pla
tonis bueke gelesē
hedde. die victorinus
een groet meester va
rome auer gesat had
van griecsher tuele

in latynscher tuelen.
En dat behaechde Sim
plicianus seer wael dat
hi die bueke gelesē had
de voer ander boeke
der philozophē. Dat
in platonis bueke leert
men god kenne ende
twoert sine soen. En
dair na op dat Simpli
cianus Augustinus
mochte trecken totter
oetmodicheit xpi. die
den wyse verborren
is die na der werlt wys
sijn. en den oetmodige
en clemē geapenbart
wort. Als Augustinus
na seide. Doe vertelde
hi he oer vande seluen
victorinus den hi oer
to romē gekent hadde
in geselliker vrient
schappē. en hi vtelden
he woe dat die selue vic
torinus was een alte
wysē meester in allen
vrien konste. en een
alt man was gewor
de. En dat he in die
stat van romē om syn
re groter konste wil

een belde had staen in
hē gemaket. En tot sy
nen alde iare een oefe
ner der afgaden had
gemeest. **S**ochtant so
en schneemde hys hem
met een kint xpi toe
werde weder verba
re inder fonteyne des
heilige doepsels. Dese
victorinus plach seer
blitelike alle die scrif
ten vand' kerstenre
geloue te ouerlesen.
Op een tijt seide hi tot
simplicianus. weet dat
ic een kerste man bin
dat seide hi al heime
lich. **D**oe seide simplici
anus des en sal ic niet
gelooue. **I**c en sie dy
niet apenbarlichen
in der kerke niet eer
en reken ic di dan on
ver. **D**oe suchte victo
ryn en seide. maekē
die wende ene kerste.
want victorijn ontsa
ch hē noch al wat syn
houw dige vriende te
vtoerne. **E**en lesten
ginch die gude victo

ryn mitte gude sim
plicianus apenbar
like te kerke. daer
die stat van romen
seer af verwonderde.
en die kerke xpi af
vblide. **D**ie houw di
ge sagent en worde
tormich. en die gude
laefde god hoechlike.
Victorijn sprac mit
apenbar wt syn wa
nchtige kerste gelo
ue mit ganse betrou
we. **D**oe dit simplicianus Augustinus
vtelden. so was hy
noch een Jongelinc
en syn hert brande
in hē om dit na te vol
gen en wart ontfen
get mit groter beger
te. **E**n dan om vtel
dent hē simplicianen.
Dan na so ginch Au
gustinus totter gelo
uiger kerke also voel
als hi mocht van on
leden synre discipule
den he die konsten
leerde. **I**nde tide pla
ge die grote lude van

der werlt en die ede-
linge he te betomere
mit leringe der gro-
ter kunste. En grote
oerlike geleerde ma-
ne plage hier voer-
maels voel discipule
te hebbē om hem die
kunsten te lere. **Woe**
he syn schoel auergaf
Orts xxi cap
O danc na so het
Augustinus die schoel
altmael achter en
naem dit voer syn on-
scholt. en dat was oec
waerlick alsoe. Ende
schreef de van melan-
uen dat hi also grote
bangicheit in synre
borst hedde. dat hi he-
met genoeg gewese
en kunde. en syn ste-
me met genoeg ver-
heffen en kunde. soe
dat sy he om ene an-
deren meester versie
solde. En dit schrift
hi oec apelic in liben
professionu. wo dat syn
hert van grote tou-
we perffe en pue en

druck swaerlic was
belast van rechte leet-
wese synre soude. en
dwalinge. en alte duc
seer swaerlic moest
vsuchte. so dat he syn
steme van al sulker
swaermodicheit met
en konde bheffe. En
want hi also groten
vnoemde wise meist-
was In rethorica des
hadde hi oec te meer
anualens van disci-
pule. En als voer seib
is soe ware die konste
hier voer maels seer
wert. dat se niemāt
en plach te lere dan
die grote lude en ede-
linge. Inde ii ste boe
ke synre biecht bat
he onse lieue heren
en seide. wat dat hy
guets geleert hadde
dat he dat diene mocht
te in dese nauolgende
woerde. en seide ymich-
lickē aldus. **O** god licht
myns herte. broet myn
monst. inwendich in
mynre siele sterckma